

59. Penora. Üks kulus muistene laulo jut.
Tartus. Saakmanni kirjadega. 12 lehek. 8.

60. Ünnisteggija kopyputap so üsse een. —
Johannes Gofner. — Saksakelest Makeelde ümberpantu.
Tartun, 1851. Schümmanni lāsja nink G. Mattieseni
kirjadega. 72 lehek. 8.

Barklai de Tõlli.

Kes sinna meie Tarto lina platsi päle puttup, mes wennepodide een om nink kos ferrikorahwas ferrikust tundi nink tünnist kerrikohe tüllen nink mlunen risti üllelatwa, se om tõtteste ka mittokõrd nānu, et tallorahwas platsi pääl selle kiwwise ärwosamba ümber saisma jäwa nink sedda wasfist kujjo, mes saäl pääl om, immetellewa. Kea temmaga jo tutwambas õmma sanu, näütwa sedda wasfist meest palja päga nink tõtlase palgega neile, kea tedda eddimästkõrda näggewa, nink selletawa neile, et tal sure wäeüllemba mundur säljan om nink et mäntli ütte olla päält õmma mahhasaddanu, et neid ärwotähte, riste nink linte, mes mees rinna pääl kāmnap, ommete nätta saas, nink et kujjo al ümberingi wasfitse wäe-lippo, suretükki, püssa, mõega, odda, raudreiwa nink raudkübbara, trümmi ja passuna nink mu nisugutse õmma üllespantu üttes tähhenduses, et mittund nink mitmasuggust wäehulka, ni häste rüütte kui jalamehhe, püssamehhe kui suretükkilastja temma wõimo nink wallitsuse al õmma olnu. Ent sedda ei mõista ommete keake selletada, kes to särane peas ollema, sedda Keisri polest nida tahheti ärwustada, et temma kujjo sinna meie linan üllesäetas üttes iggawetses mälletuses lige põlwe rahwale. Üks kirri om kül kuldtähtidega kiwitahwoli päle üllespantu nink näuday wälja, mes selle mehhe nimmi om nink märatside teggude läbbi temma ni kuulsas om sanu; ent Wen-

nekele kirja ei mõista tallorahwas luggeda nink ehk kül podisaksa saäl läbhüksesen üttelewa: se om Barklai de Tõlli! sis ollete jälle nisamma targa, kui enne ollite, sest surembat tarkust teie neide käest ka ei sa. Sepärrast tahhaw sis kalendriteggija nipaljo sest mehhest juttustada, kui teil wajja om teda.

Sesamma kulus mees, Mikhel Barklai de Tõlli nimmi, om sinna Piwlandimaal 1761. ajastajal sündinu. Temma eäsa olli Saksas suggust mõisnik nink ka wäesaks olnu, ent kui temma kolm poiga, kelle seast Mikhel kestmene olli, weel wäiko olliwä, läts eäsa jo maggama nink es jätta lastile muud pärrandust, kui omma laitmata nimme. Mikhel saije õnno mannu, Vermehlen nimmi, ke ka wäe pääl olli olnu ent müd omman wannan ean kui kindral henda wäe päält olli wällale päälletnu nink Billandi makonnan, Jani kihhelkman Enge mõisan waeskel kombel äli. Selle mehhe man kaswi Mikhel Barklai de Tõlli ülles, senti kui 17. ealises saije. Se wahnusega pand õnno tedda wäe päle nink oste Billandi linan Meiji podin talle kallewit munduris, ent keake es mõista tol hawal weel ettearwata, et sest norest kasatse nink allandliko lomoga poissit ütškõrd särane suur kulus wäepälik pididi sama.

Kui ta 2. ajastajaga rüggimentin olli olnu, sis tõmmati jämme solvati-mundur säljast mahha nink panti talle penikesel päliko mundurit sälga. Tol ajal olli suur Keisri Prõwra Katarina II. Wennerigi üllemballitseja. Kui nüüd Katarina II. üllemballitsuse ajal 1788. ajastajal Turgi sõdda wäljastulli, kos meie kindral-Kubberneri eenwannemb, suur kulus kindral Suworow, suri tekku teggi, sis olli Mikhel Barklai de Tõlli ka Turgi sõan rüütli kapten nink saije omma wahwuse eest ärworisti rinna päle. Päle to olli Barklai Rootsi sõan, sis jälle Pola sõan nink 1799. ajastajal jo kindralin.